

**KÖZGAZDASÁGI ALAPISMERETEK (ÜZLETI GAZDASÁGTAN,
ELMÉLETI GAZDASÁGTAN) ÉRETTSÉGI VIZSGA**

ELMÉLETI GAZDASÁGTAN

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, ceruza, toll	Íróeszköz	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, körző, vonalzó, ceruza, toll	Íróeszköz
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	Nincs	A részletes követelményekhez igazodó segédanyagok (pl. ábrák, grafikonok) a tételsorba építve	Nincs	A részletes követelményekhez igazodó segédanyagok (pl. ábrák, grafikonok) a tételsorba építve

Nyilvánosságra hozandó anyagok

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	a vizsga napját megelőző 60. napig	NINCS	a vizsga napját megelőző 60. napig

A középszintű vizsga témakörei azonosak az emelt szintű vizsgáéval, a középszinten megfogalmazott kompetenciákkal.

A két szint közötti különbség a feladatok jellegében és a teljesítmény értékelésében realizálódik.

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint				
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga		
180 perc		15 perc		
100 pont		50 pont		
Feladatlap		A téma problémaközpontú bemutatása		
180 perc				
Választásos, egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	Szöveges (kifejtendő) feladatok			Számítást, ábrázolást igénylő feladatok
20 pont	40 pont			40 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsga a középszintű általános és részletes követelményekre épülő központi írásbeli feladatsor megoldását jelenti.

A központi írásbeli feladatlapnak tartalmaznia kell a feladatok megoldásához szükséges szöveges és képi anyagokat.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi jellemzők, szerkezet

Az írásbeli feladatsorban azonos arányban jelennek meg a makroökonómiai és a mikroökonómiai ismeretek.

Az írásbeli feladatlap összetett, amelyben a közgazdasági alapfogalmak, alapelvek és törvények ismereteit ellenőrző kérdések és a választásos vagy rövid választ igénylő feladatok mellett, a jelenségek és összefüggések felismerését, ill. a tanult módszerek alkalmazását igénylő számítási és grafikus feladatok fordulnak elő.

A különböző kérdéstípusok összességében lefedik a követelményrendszer valamennyi témakörét.

Lehetséges feladattípusok

1. Fogalmak felismerése, magyarázata
2. Ok-okozati összefüggések, eltérések, azonosságok
3. Célok és következmények megkülönböztetése
4. Egyszerű ábra, séma, táblázat készítése
5. Példa alkalmazása
6. Eredmények értelmezése
7. Hiányzó elemek, kapcsolatok kiegészítése

Az írásbeli feladatlap értékelése

A dolgozatok javítása a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Az útmutató tartalmazza a feladatok részletes megoldását, valamint az egyes megoldási lépésekre adható részpontoszámokat és szempontokat ad a hiányos, vagy hibás megoldások értékeléséhez. Az értékelésnél az útmutató alkalmazása kötelező.

Szöbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsga kihúzott tétel alapján a megadott témakör tematikus és problémaorientált bemutatása. A tétel megnevezi, és részletesen felsorolja az ismertetésre kerülő tematikus egységeket, amelyekhez elemzésre alkalmas ábra vagy forrásszemelvény kapcsolódhat a tételbe építve. A tételsor minimum 20 tételt tartalmaz.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

A tételek között azonos arányban jelennek meg a makroökonómia és a mikroökonómia ismeretei. A tételeket oly módon kell előírni, hogy azok a részletes követelmények valamennyi témakörét érintsék, azaz mindegyik témakörhöz legalább 1 tétel tartozzon a tételsorban.

A szóbeli vizsga témakörei

Mikroökonómia

- Mikroökonómiai alapismeretek és összefüggések
- A fogyasztói magatartás és a kereslet
- A vállalat termelői magatartása és a kínálat
- A termelési tényezők piaca
- Az externáliák és a közjavak

Makroökonómia

- Makroökonómiai alapismeretek és összefüggések
- A makrogazdasági egyensúly
- Az állam gazdaságpolitikája
- Külgazdasági kapcsolatok és nemzetgazdasági összefüggések

A szóbeli vizsga értékelése

Az értékelés az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Elérhető maximális pontszám
1. A téma problémaközpontú bemutatása: A feladat megértése, témataartás, a lényeg kiemelése, az ismeretek mélysége és komplexitása, a témakörben fontos tényezők feltárása	30
2. A felelet felépítettsége: A megközelítés sokszínűsége, forrás (szemléltető példák, ábrák) használata és értékelése	10
3. Szaknyelv alkalmazása, világosság, nyelvhelyesség	10
Elérhető pontszám összesen:	50

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Emelt szint		
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
100 pont		50 pont
Feladatlap		
180 perc		
Választásos, egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	Szöveges (kifejtendő) feladatok	Számítást, ábrázolást igénylő feladatok
12 pont	40 pont	48 pont

A téma problémaközpontú bemutatása

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsga az emelt szintű általános és részletes követelményekre épülő központi írásbeli feladatsor megoldását jelenti.

A központi feladatlap tartalmazza a feladatok megoldásához szükséges szöveges és képi anyagot.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

Az ismeretanyag kiválasztása a részletes követelmények emelt szinten meghatározott témaköreihez kapcsolódik.

Az írásbeli feladatokban azonos arányban jelennek meg a makroökonómiai és a mikroökonómiai ismeretek.

Az írásbeli feladatsor összetett, amelyben a közgazdasági alapelvek és törvények ismereteit ellenőrző kérdések és a választásos vagy rövid választ igénylő feladatok mellett, a jelenségek és összefüggések felismerését, ill. a tanult módszerek alkalmazását igénylő számítási és grafikus feladatok fordulnak elő. A számítást, ábrázolást igénylő feladatok a részletes követelmények témaköreinél megjelölt összetett feladatok az emelt szinten meghatározott kompetenciák szerint.

A különböző kérdéstípusok összességében lefedik a követelményrendszer valamennyi témakörét.

Lehetséges feladattípusok

1. Fogalmak felismerése, magyarázata
2. Ok-okozati összefüggések, eltérések, azonosságok
3. Célok és következmények megkülönböztetése
4. Egyszerű ábra, séma, táblázat készítése
5. Példa alkalmazása
6. Eredmények értelmezése
7. Hiányzó elemek, kapcsolatok kiegészítése

Az írásbeli feladatlap értékelése

A dolgozatok javítása a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Az útmutató tartalmazza a feladatok részletes megoldását, valamint az egyes megoldási lépésekre adható részpontoszámokat és szempontokat ad a hiányos, vagy hibás megoldások értékeléséhez. Az értékelésnél az útmutató alkalmazása kötelező.

Szöbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsga kihúzott tétel alapján a megadott témakör tematikus és problémaorientált bemutatása. A tétel megnevezi, és részletesen felsorolja az ismertetésre kerülő tematikus egységeket, és ezekhez elemzésre alkalmas ábrát vagy forrásszemelvényt kapcsolhat.

A szóbeli tételek száma minimum 20 darab.

A vizsgázó a részletes követelményekhez igazodó segédanyagokat (pl. ábrák, grafikonok, aktuális cikkek, írások stb.) használ az elemzéshez, amelyek a tételbe vannak beépítve.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Tartalmi szerkezet

A tételek között azonos arányban jelennek meg a makroökonómia és a mikroökonómia ismeretei. A tételeket oly módon kell előírni, hogy azok a részletes követelményekben megjelenő összes témakört átfogják, és mindegyik témakörhöz kapcsolódóan legalább 1 tétel szerepeljen a tételsorban.

A szóbeli vizsga témakörei

Mikroökonómia

- *Mikroökonómiai alapismeretek és összefüggések*
 - alapkategóriák és összefüggések
 - a piaci alapfogalmak
- *A fogyasztói magatartás és a kereslet*
 - A fogyasztói döntés tényezői
 - A fogyasztó döntése a hasznosság és a külső korlátok alapján
 - A fogyasztó optimális választása és a kereslet
 - A piaci kereslet
- *A vállalat termelői magatartása és a kínálat*
 - A termelés technikai-gazdasági összefüggései
 - A termelés költségei
 - A piac formái és a kínálat: versenyző vállalat és a tiszta monopólium
 - Az iparág kínálata rövid és hosszú távon
 - Piacszabályozás, piacformák összehasonlítása
 - A természetes monopólium
 - A verseny szabályozása
- *A termelési tényezők piaca*
 - A tényezőpiac jellemzése
 - Az erőforrások kereslet és kínálata
 - A munkapiac
 - A tőkepiac: tőkejavak piaca és a pénztőke piaca
 - A természeti tényezők piaca: föld és ingatlanpiac
 - A vállalkozó, mint termelési tényező
- *Az externáliák és a közjavak*
 - Az externáliák
 - A közjavak
 - Az állami beavatkozás formái

Makroökonómia

- *Makroökonómiai alapismeretek és összefüggések*
 - A termékek és jövedelmek áramlása
 - A nemzetgazdasági teljesítmény mérése

- *A makrogazdasági egyensúly*
 - Az áruipiaci kereslet-kínálat, az aggregált keresleti függvény
 - A munkapiiaci kereslet-kínálat, a makrokínálati függvény
 - A pénzpiac
 - Az áruipiac és a pénzpiac kapcsolata
 - Az infláció
 - A makroegyensúly és a részpiaci egyensúlytalanság
 - Az egyensúly felbomlása a különböző piacokon: infláció munkanélküliség
 - Hosszú távú folyamatok: növekedés és egyensúly, gazdasági ciklus
- *Az állam gazdaságpolitikája*
 - A modern állam szerepe
 - A költségvetési politika
 - A monetáris politika
 - Gazdaságpolitikai alternatívák
- *Külgazdasági kapcsolatok és nemzetgazdasági összefüggések*
 - Külkereskedelem, külkereskedelmi politika, külkereskedelmi előnyök
 - Nyitott gazdaság egyensúlya
 - Vállalatok a nemzetközi piacokon
 - A nemzetközi pénzügyi rendszer
 - A nemzetközi gazdasági szervezetek

A szóbeli vizsga értékelése

Az értékelés az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Elérhető maximális pontszám
A feladat megértése, témataratás, a lényeg kiemelése	10
A megközelítés sokszínűsége	5
Világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége	5
Források használata és értékelése	5
A szaknyelv alkalmazása	5
Az ismeretek mélysége és komplexitása	10
A témakörben fontos tényezők feltárása, a téma problémaközpontú bemutatása	10
Elérhető pontok összesen	50